

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR:-032 /017-03; 028-03/08

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2007. godine**

FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

Sarajevo, juni 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za zapošljavanje** (u daljem tekstu Zavoda) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2007. godine.
2. Rukovodstvo Zavoda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja Zavoda sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. **Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007.godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta Federalnog zavoda za zapošljavanje, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za:**
 - prilikom odobravanja tekućeg transfera u iznosu od 1.036.000 KM, a vezano za Program zapošljavanja povratnika u BiH, Zavod nije u skladu sa tačkom 9. navedenog Programa, izvršio kontrolu provedbe Ugovora na mjestu izvršenja, odnosno izvršio nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućeg transfera i sačinio izvještaj o izvršenom nadzoru (tačka 5.6.Izvještaja);
 - nabavka usluga tekućeg održavanja opreme i vozila, kao i uređaja za snimanje na magnetnu traku kopija baze podataka Jedinstvenog informacionog sistema EPIS , nije vršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH (tačka 5.5.Izvještaja).

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1. UVOD.....	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME.....	1
4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU	2
5. NALAZI I PREPORUKE	3
5.1 Sistem internih kontrola	3
5.2 Upravljanje i rukovođenje Zavodom	3
5.3 Prihodi.....	4
5.4 Tekući rashodi	5
5.4.1 Bruto plaće.....	5
5.4.2 Izdaci za materijal i usluge.....	5
5.5 Nabavke.....	6
5.6 Tekući transferi	6
5.7 Dugoročni plasmani.....	7
5.8 Ostali nalazi	8
5.9 IT Izvještaj.....	8
6. KOMENTAR	9
PRILOG BR. 1.....	1
Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2007. godine.....	1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
za 2007. godinu

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje broj: V broj 109/2001, koju je donijela Vlade FBiH 03.05.2001. godine ("Sl.novine FBiH" broj 21/01), na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl.novine FBiH" br: 55/00, 41/01 i 22/05). Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod), osnovan je radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH.

Zavod je javna ustanova, registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu upisom u sudski registar pod brojem: UF/I-1207/01, od 16.08.2001. godine. Rad Zavoda je javan.

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Zavod se finansira iz doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposleni u skladu sa zakonom, kamata i prihoda od uloga koje vrši Zavod i službe za zapošljavanje, prihoda od pokretne i nepokretne imovine koju Zavod i službe za zapošljavanje kupe ili steknu u skladu sa zakonom.

Broj zaposlenih u Zavodu na dan 31.12.2007. godine je bio 46, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano 56 izvršilaca.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, u ulici Đoke Mazalića br. 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2007.godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2007.godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2007.godine do marta 2008. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Zavoda za 2007.godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- ***Potrebno je da Zavod u skladu sa tačkom 9. Programa zapošljavanja povratnika u BiH, izvrši kontrolu provedbe Ugovora na mjestu izvršenja, odnosno izvrši nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućeg transfera i sačini izvještaj o izvršenom nadzoru.***
- ***Potrebno je da Zavod zajedno sa Investicijskom bankom FBiH preispita pojedine odredbe Ugovora o formiranju namjenskog depozita.***

- *Prilikom provođenja postupka nabavki roba i usluga dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH.*
- *Nabavku kancelarijskog materijala i usluga štampanja vršiti po vrstama i količinama utvrđenim ugovorima.*
- *Pravilnikom o radu definisati način utvrđivanja visine osnovice za obračun plaće, kao i uslove pod kojima se ista može promijeniti. Također, preispitati osnovanost vršenja pregovora između Vijeća zaposlenika i direktora Zavoda prilikom utvrđivanja osnovice za utvrđivanje plaća.*
- *Izvršiti izmjene Odluke o sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnika o radu u dijelu koji se odnosi na povećanje plaće po osnovu zvanja doktora nauka, magistra nauka, pravosudnog ili specijalističkog ispita.*
- *Isplatu pomoći u slučaju smrti vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće i Pravilnikom o radu.*
- *U skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba preduzeti dodatne aktivnosti i u saradnji sa nadležnim institucijama formirati Savjetodavnu komisiju,*
- *Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima i uspostaviti kontrolu istih*
- *Knjigovodstveno evidentiranje troškova vršiti na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donijeti Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima kojim bi se regulisali upravljački i kontrolni postupci, administrativni kontrolni postupci, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informisanja, postupci komunikacije i postupci nadgledanja.*
- *Dosljedno primjenjivati donesena interna akta u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola u svim segmentima rada, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima.*
- *Poduzimati daljnje aktivnosti na obezbijedenju nezavisne stručne procjene stanja projekta EPIS koje bi predstavljale osnov za donošenje odluka o nastavku implementacije, rješavanju spornih pitanja sa izvođačima po osnovu ugovora zaključenih u toku 2004. i 2005. godine, kao i dalje podrške IT razvoja.*
- *Preporučujemo izradu sigurnosne IT strategije, politika, standarda, pravilnika i procedura u svrhu obezbijedenja osnovnih principa sigurnosti informacija (integriteta, dostupnosti, tajnosti).*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2007. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnoj reviziji, konstatovali smo da je Zavod postupio po preporukama, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2006. godinu i to: Finansijski plan i Izmjene i dopune Finansijskog plana donosene u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, potpisan je ugovor o radu sa bivšim direktorom Zavoda, donesen je Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, uspostavljena je kontrola izvršenog posla po osnovu zaključenih ugovora o djelu, sredstva su planirana za troškove za koje je izvjesno da će nastati, vrši se redovno izvještavanje Upravnog odbora o poduzetim aktivnostima na realizaciji programa zapošljavanja sa prijedlozima mjera, popis sredstava vršen na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH, izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje nematerijalnih i materijalnih sredstava vezanih za uspostavu jedinstvenog informacionog sistema, uspostavljena je pomoćna evidencija sitnog inventara, poduzete su zakonske aktivnosti na povratu kratkoročnih pozajmica, kao i kratkoročnih plasmana.

Zavod je djelimično postupio po datim preporukama i to: nabavke su vršene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, osim u djelu koji se odnosi na nabavku usluga održavanja vozila i opreme i uređaja za snimanje na magnetnu traku baze podataka, uspostavljanja kontrole namjenskog trošenja

sredstava za provođenje programa aktivne politike zapošljavanja, poduzete su aktivnosti da se izvrši implementacija projekta „Jedinstvenog informacionog sistema „

Zavod nije postupilo po datoj preporuci koja se odnosi na definisanje načina određivanja visine osnovice za obračun plaće, kao i uslovi pod kojima se ista može mijenjati.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Tim za reviziju je izvršio procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se uvjerio da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonima i propisima, pouzdanost finansijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Menadžment je odgovoran za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola.

Upravni odbor Zavoda je 05.06.2007. godine, donio novu Odluku o osnovama unutrašnje organizacije Zavoda. Direktor Zavoda donio je novu Odluku o sistematizaciji radnih mjesta, a na istu je Upravni odbor dao saglasnost 05.06.2007. godine. Odluka o osnovama unutrašnje organizacije i Odluka o sistematizaciji radnih mjesta predstavljaju osnovne i najvažnije pisane akte koji čine osnov i sastavni dio internih kontrola.

Novom Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta definisano je da se zaposleniku koji ima zvanje doktora nauka, magistra nauka, pravosudni ispit ili specijalistički ispit iz određene oblasti relevantne za poslovanje Zavoda može uvećati plaća za određeni procenat utvrđen Pravilnikom o radu, u iznosu od 10%. Ako za obavljanje poslova i zadataka određenog radnog mjesta postoji potreba posjedovanja zvanja doktora nauka, magistra nauka, pravosudni ili specijalistički ispit, onda je to potrebno propisati u posebnim uslovima tog radnog mjesta, a ne vršiti uvećanje plaće po tom osnovu.

Upravni odbor Zavoda je 26.09.2007. godine donio Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih automobila Zavoda, kojim je propisan način vođenja evidencije utroška goriva i pređene kilometraže na nalogima za službeno putovanje. Međutim, Zavod nije donio normative potrošnje goriva za svako vozilo, koji bi bili osnov kontrole utroška goriva.

Vežano za funkcionisanje sistema internih kontrola, također smo utvrdili : nedosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu koji se odnosi na nabavku usluga i materijala tekućeg održavanja vozila i opreme, kao i nedosljedno poštivanje ugovorenih vrsta i količina roba, kao i nedosljedno postupanje po Programu zapošljavanja povratnika u BiH, u dijelu neobavljanja kontrole provedbe Ugovora na mjestu izvršenja.

U cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zavod treba donijeti Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, kojim će se jasno definisati upravljački i administrativni kontrolni postupci, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informisanja, postupci komunikacije i postupci nadgledanja.

Izvršiti izmjene Odluke o sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnika o radu u dijelu koji se odnosi na povećanje plaće po osnovu zvanja doktora nauka, magistra nauka, pravosudnog ili specijalističkog ispita.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donijeti Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima kojim bi se regulisali upravljački i kontrolni postupci, administrativni kontrolni postupci, računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, postupci informisanja, postupci komunikacije i postupci nadgledanja.

Dosljedno primjenjivati donesena interna akta u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola u svim segmentima rada, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima.

5.2 Upravljanje i rukovođenje Zavodom

Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je regulisano da su organi upravljanja u Zavodu Upravni odbor i direktor, dok je prestao da postoji Nadzorni odbor koji nije predviđen Zakonom. Istovremeno je Zakonom predviđeno osnivanje Savjetodavne

komisije. Zavod je dopisima a u skladu. Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, dana 29.01.2008. godine, tražilo od nadležnih institucija (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Privredna komora FBiH, Ekonomsko-socijalno vijeće), da se imenuju predstavnici u Savjetodavnu komisiju. Do dana završetka revizije, samo je Privredna komora FBiH, dopisom od 01.02.2008. godine, dala prijedlog za svog predstavnika u Savjetodavnu komisiju. Prema tome, iz navedenog proizilazi da nije formirana Savjetodavna komisija.

Prema Statutu Zavoda Upravni odbor ima jedanaest članova i upravlja Zavodom. Isti imenuje Vlada FBiH. Prema Statutu Zavoda Upravni odbor se imenuje na period od četiri godine. Upravni odbor, je u 2007. godini održao 12 sjednica. Upravni odbor je, između ostalog, donio finansijski plan i izmjene finansijskog plana, razmatrao informacije o utrošku sredstava transfera po realizovanim programima aktivne politike zapošljavanja i datih kredita iz revolving linije. Također, Upravni odbor je razmatrao i usvajao interna akta Zavoda, od kojih ističemo donošenje Odluke o osnovama unutrašnje organizacije, Odluke o sistematizaciji radnih mjesta, kao i Pravilnika o radu. Na osnovu intervjua i prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da Vlada FBiH nije do okončanja revizije godišnjeg obračuna za 2007. godinu, donijela rješenje o razrješenju starog Upravnog odbora, iako je Statutom regulisano da Vlada imenuje i razrješava Upravni odbor.

Direktor Zavoda organizuje i rukovodi Zavodom i odgovoran je za zakonitost rada istog. U toku 2007. godine direktor je pripremao i predlagao Upravnom odboru interna akta (Odluka o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu i druga interna akta), a u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola. Isto, tako osiguravao je provođenje zakona i drugih propisa, zaključio nove ugovore o radu sa zaposlenicima Zavoda u skladu sa novodonesenim iternim aktima.

U skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba preduzeti dodatne aktivnosti i u saradnji sa nadležnim institucijama formirati Savjetodavnu komisiju,

5.3 Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi i primici Zavoda u 2007. godini iznose 105.167.744 KM, od čega se na prihode odnosi 94.597.421 KM, a na primitke 10.570.323 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: prihode od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, u iznosu od 33.169.524 KM, neporezne prihode u iznosu od 677.897 KM i tekuće potpore dobijene od Vlade FBiH i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, za isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima i članovima njihovih porodica, u iznosu od 60.750.000 KM.

Zavod je Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, na njihovo traženje dostavilo pregled obaveza za isplatu naknada demobilisanim borcima i članovima njihovih porodica, po kantonima. Na osnovu dostavljenog pregleda za potrebnim sredstvima, Parlament FBiH je Izmjenama Budžeta FBiH za 2007. godinu od 13.12.2007. godine, obezbjedio dio sredstva za isplatu novčanih naknada demobiliziranim borcima i članovima njihovih porodica, dok je ostatak sredstava obezbjeđen iz sredstava Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Zavoda.

Prihodi po osnovu doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su ostvareni u iznosu od 33.169.524 KM. Ovi prihodi predstavljaju osnovni izvor prihoda Zavoda, koji se obezbjeđuju uplatom pravnih i fizičkih lica u iznosu od 2,5% iz i na plaću, od čega 70% sredstava pripada kantonalnim službama za zapošljavanje, a 30% sredstava Zavodu, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Zavod je u 2007. godini ostvario **vlastite prihode** u iznosu od 677.897 KM KM, a sastoje se od: prihoda od kamata na deponovana sredstva kod poslovnih banaka, u iznosu od 169.389 KM, prihoda po osnovu kamata na date kredite za podsticaj zapošljavanja, u iznosu od 337.330 KM i prihoda od izdavanja radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva, u iznosu od 171.178 KM.

Vlastiti prihodi se ostvaruju pružanjem usluga stanovništvu kao što su: izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva (142.368 KM), prihodi od kamata na deponovana sredstva kod poslovnih banaka (80.132 KM), kamata na oročena sredstva (112.348 KM), kamata na date kredite za podsticaj zapošljavanja (739.103 KM) i drugi neporezni prihodi-prihodi od pružanja usluga po raspisanim tenderima (3.602 KM).

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Bruto plaće

Izdaci za bruto plaće zaposlenih u Zavodu u 2007. godini iskazani su u iznosu od 1.167.910 KM.

Upravni odbor Zavoda je 29.06.2007. godine donio novi Pravilnik o radu, kojim su definisani platni razredi, a u okviru svakog platnog razreda i pripadajući rasponi koeficijenata. Koeficijent određuje direktor Zavoda, prilikom zaključivanja ugovora o radu sa zaposlenicima. Pravilnikom o radu nije definisan način određivanja visine osnovice za obračun plaće, niti uslovi pod kojim se ista može promijeniti, već se navodi da se ista utvrđuje pregovorima između direktora Zavoda i Vijeća zaposlenika svaka 3 mjeseca u okviru planiranih sredstava. Timu za reviziju prezentiran je zapisnik sa sastanka Vijeća zaposlenika i direktora Zavoda sa dnevnim redom: konsultacije-pregovori vezano za povećanje osnovice za obračuna plaće. Sastanak je održan na zahtjev Vijeća zaposlenika. Na sastanku je dogovoreno da se osnovica uveća za 13,64%, odnosno za decembar mjesec 2007. godine osnovica je iznosila 250 KM. Zakonom o Vijeću zaposlenika definisano je da se može zaključiti sporazum između Vijeća zaposlenika i poslodavca, ali se također navodi da se istim ne mogu uređivati pitanja plaća, osim u slučaju da strane kolektivnog ugovora ovlaste Vijeće zaposlenika i poslodavca da o tom zaključuje sporazum. Zavod, kao pravni slijednik Zavoda za zapošljavanje BiH ima potpisanu pristupnicu Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, koju je potpisao Samostalni sindikat. Vijeće zaposlenika Zavoda nije zaključilo sporazum sa poslodavcem – direktorom Zavoda.

Na ime pomoći u slučaju smrti ili teže invalidnosti iskazani su izdaci u iznosu od 12.130 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je izvršena isplata novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice u iznosu od tri prosječne plaće zaposlenika, isplaćene u prethodna tri mjeseca, odnosno u iznosu od 4.605 KM, što nije u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. Navedenom Uredbom je definisano da se isplata pomoći u slučaju smrti vrši u iznosu od najviše do četiri prosječne mjesečne plaće isplaćene u FBiH u prethodna četiri mjeseca.

Pravilnikom o radu definisati način utvrđivanja visine osnovice za obračun plaće, kao i uslove pod kojima se ista može promijeniti. Također, preispitati osnovanost vršenja pregovora između Vijeća zaposlenika i direktora Zavoda prilikom utvrđivanja osnovice za utvrđivanje plaća.

Isplatu pomoći u slučaju smrti vršiti u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće i Pravilnikom o radu.

5.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge u 2007. godini ostvareni su u iznosu od 1.231.946 KM.

Zavod je zaključio ugovor za **nabavku kancelarijskog materijala**. Uvidom u dokumentaciju tim za reviziju je utvrdio da je u pojedinim slučajevima vršena nabavka roba koja nije predmet ugovora. Ista nije obuhvaćena tenderskom dokumentacijom, odnosno ponudom koja je sastavni dio ugovora. Izdaci za nabavku kancelarijskog materijala iskazani su u iznosu od 17.290 KM.

Također, Zavod je zaključio ugovore za **usluge štampanja informativnog i drugog materijala** i to 01.02.2007. godine na iznos od 4.890 KM i 09.07.2007. godine na iznos od 22.390 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je vršena nabavka usluga štampanja pojedinih brošura u količinama većim od ugovorenih. Također, ukupno iskazani izdaci za usluge štampanja iznose 32.455 KM, što je za 5.175 KM više od ukupno ugovorenog iznosa.

Na ime izdataka za gorivo, utrošeno je 11.868 KM. Zavod je donio Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, ali nije donio normative potrošnje goriva po vozilima koji bi bili osnov za vršenje kontrole.

Nabavku kancelarijskog materijala i usluga štampanja vršiti po vrstama i količinama utvrđenim ugovorima.

Donijeti normative potrošnje goriva po vozilima i uspostaviti kontrolu istih.

5.5 Nabavke

Direktor Zavoda je putem direktnog sporazuma zaključio ugovor za tekuće održavanje vozila. Na ovoj poziciji iskazani izdaci u iznosu od 15.985 KM, što znači da je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, trebalo provesti konkurentski postupak za odabir najpovoljnijeg ponuđača za zaključivanje ugovora.

Zavod je vršio nabavku usluga i materijala za održavanje opreme u ukupnom iznosu od 8.379 KM bez provođenja postupka nabavke propisanog Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Na osnovu Odluke direktora izvršena je nabavka uređaja za snimanje na magnetnu traku kopija baze podataka Jedinog informacionog sistema EPIS ukupne vrijednosti od 4.118 KM. Odlukom je definisano da se nabavka izvrši od dobavljača s kojim je zaključen ugovor i aneksi ugovora iz ranijih godina. Nabavka navedenog stalnog sredstava nije bila predmet zaključenog ugovora.

Prilikom provođenja postupka nabavki roba i usluga dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH.

5.6 Tekući transferi

Planirana sredstva na poziciji tekućih transfera Zavoda za 2007. godinu, su iznosila 101.016.940 KM, dok su isti na dan 31.12.2007. godine izvršeni u iznosu od 100.072.529 KM. Struktura ostvarenih tekućih transfera je slijedeća:

- transferi kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, u iznosu od 72.000 KM,
- transferi kantonalnim službama za zapošljavanje za isplate novčanih naknada po Zakonu o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica, u iznosu od 81.178.518 KM,
- transferi za program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostati bez posla, u iznosu od 2.260.740 KM,
- transferi pojedincima i fondacijama, u iznosu od 1.007.150 KM,
- transferi za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, u iznosu od 15.532.437 KM,
- transferi za ispitivanje tržišta, u iznosu od 21.666 KM.

Transferi kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iskazani su u iznosu od 72.000 KM, a isplaćeni su po zahtjevu Službe za zapošljavanje Posavskog kantona. Navedena sredstva su isplaćena na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba uz odobrenje resornog ministarstva.

Transferi kantonalnim službama za zapošljavanje za isplate novčanih naknada po Zakonu o pravima demobilisanim borcima i članovima njihovih porodica, isplaćeni su iznosu od 81.178.518 KM, a odnose se na transfere date kantonalnim službama za zapošljavanje usljed nedostatka sredstava za isplatu novčanih naknada u skladu sa navedenim Zakonom, koji je stupio je na snagu 01.01.2007. godine. Naime, Izmjenom Budžeta FBiH za 2007. godinu, obezbjeđena su sredstva u iznosu od 40.750.000 KM za isplatu naknada demobilisanim braniocima i članovima njihovih porodica za X, XI i XII mjesec 2007. godine. Također, za iste namjene obezbjeđena su sredstva u iznosu od 20.000.000 KM od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, dok je ostatak sredstava u iznosu od 20.428.518 KM, obezbjedio Zavod.

Transferi za program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostati bez posla, iskazani su u iznosu od 2.260.740 KM, a odobreni su u skladu sa Programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali ili ostaju bez posla po osnovu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća. Tim za reviziju izvršio je uvid u Operativni plan kojim je utvrđen slijed postupaka učesnika u realizaciji Programa mjera, te uslovi i kriteriji za raspodjelu namjenskih sredstava radi podrške kantonalnim službama, kao i odobreni iznosi pojedinim službama za zapošljavanje, koji je donio Upravni odbor Zavoda. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da su službe za zapošljavanje dostavljale kvartalne izvještaje o namjenskom utrošku sredstava.

Na poziciji **Aktivne politike zapošljavanja** evidentirani su transferi za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i koji se odnose na više programa i projekata, su realizovani u iznosu od 15.532.437 KM

Transfer za Program zapošljavanja povratnika u Bosni i Hercegovini ostvaren je u iznosu od 1.036.000 KM, a odnosi se na sufinansiranje poslodavaca radi otvaranja novih radnih mjesta sa 3.000 KM bespovratno po jednoj osobi, na ime prilagođavanja poslovnog prostora, za nabavku potrebnih sredstava za proizvodnju i opreme, sa obavezom poslodavca da zaposlenu osobu zadrži u radnom odnosu najmanje 24 mjeseca, sufinansiranje samozapošljavanja povratnika u iznosu od 4.000 do 6.000 KM bespovratno po jednoj osobi, sa obavezom korisnika da se neće prijaviti na evidenciju nezaposlenih 36 mjeseci od dana dobivanja finansijskih sredstava, za pokretanje: poljoprivredne djelatnosti, seoskog turizma, zanatske djelatnosti ili druge vrste malog biznisa.

Uvidom o prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da Zavod nije u potpunosti postupio po Programu zapošljavanja povratnika u BiH. U navedenom programu propisano je tačkom 9. da kontrolu i praćenje izvršenja ugovornih obaveza, vrše stručni saradnici Zavoda koji rade u oblasti politike zapošljavanja i da će se kontrola vršiti: provjerom identiteta sufinansirane osobe kod nadležne službe za zapošljavanje, kontrolom provedbe Ugovora na mjestu izvršenja i provjerom u bazi podataka Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje. Zavod je izvršio provjere identiteta sufinansiranih osoba kod službi za zapošljavanje, kao i provjeru podataka u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, međutim nije izvršena kontrola provedbe Ugovora na mjestu izvršenja, odnosno nije u potpunosti izvršen nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava tekućeg transfera.

Potrebno je da Zavod u skladu sa tačkom 9 Programa zapošljavanja povratnika u BiH, izvrši kontrolu provedbe Ugovora na mjestu izvršenja, odnosno izvrši nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava tekućeg transfera i sačini izvještaj o izvršenom nadzoru.

5.7 Dugoročni plasmani

Dugoročni depoziti na dan 31.12.2007 godine iznose 32.758.732 KM. U okviru dugoročnih depozita najveću stavku čini depozit za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, formiran na osnovu Ugovora sa Investicijskom bankom FBiH, u iznosu od 25.887.976 KM.

Vlada FBiH je zaključkom prihvatila Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga i zadužila Zavod da radi realizacije Programa, u saradnji sa Investicijskom bankom FBiH, osigura efikasno vraćanje ranije datih kredita.

Zavod je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 13.06.2005. godine o usvajanju Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, sa Investicijskom bankom Federacije BiH zaključio Ugovor o formiranju namjenskog depozita broj 01-10-3245/05 od 24.08.2005. godine. Navedeni depozit služi za realizaciju Programa dugoročnih plasmana iz sredstava revolvinga. Na sredstva depozita Investicijska banka FBiH ne vrši obračun kamata.

Zavod je na osnovu ovog ugovora sa bankama komisionarima (Investicijska banka FBiH, ABS banka d.d. Sarajevo, UPI banka d.d. Sarajevo i LT Gospodarska banka d.d. Sarajevo) zaključio anekse ugovora o komisionim poslovima, kojim je definisano da se sva sadašnja i buduća novčana sredstva Zavoda kod banaka komisionara po osnovu potraživanja po ranije odobrenim kreditima i primljena, a neplasirana sredstva Zavoda kod banaka komisionara usmjeravaju na račun depozita Zavoda kod Investicijske banke FBiH. Depozit se uvećava sukcesivno iz prenosa zatečenih novčanih sredstava na računima banaka komisionara i naplatom ranije odobrenih kredita uključujući i kamate.

Za svaki plasirani kredit iz revolving kreditne linije za podsticaj zapošljavanja za plasmane putem poslovnih banaka i/ili po direktnim pojedinačnim zahtjevima krajnjih korisnika, a na osnovu potpisanog Ugovora Zavod Investicijskoj banci FBiH regresira jednokratno iznos od 2% plasiranog kredita, za smanjenje rizika Banke.

U 2007. godini za kredite iz revolving linije za pružanje finansijske podrške poslodavcima koji ima dovoljne proizvodne kapacitete ili obezbjeđuje nove kapacitete na bazi drugih izvora finansiranja, a neophodna su mu dodatna ulaganja u stalna i obrtna sredstva koja će omogućiti pokretanje proizvodnje, veće iskorištenosti kapaciteta na bazi zapošljavanja radne snage različitih kvalifikacija planirano je 7.560.000 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da je iz revolving kreditne linije putem

Investicijske banke FBiH, ukupno odobren 41 kredit, u iznosu od 7.335.000 KM, a do kraje 2007. godine, plasirano je 6.610.773 KM.

Investicijska banka FBiH je u skladu sa Ugovorom o formiranju namjenskog depozita i saradnjom sa Zavodom poduzimala sve pravne radnje za povrat datih kredita pravnim i fizičkim osobama. Odjeljenje za tržište rada, u okviru Zavoda je dana 22.01.2008. godine, napravilo Informaciju o izvršenom monitoringu programa dugoročnih plasmana za podticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga. Monitoring su izvršili Investicijska banka FBiH i Zavod kako bi se u cijelosti uspostavila provjera izvršenja obaveza korisnika kredita, kako za obavezu vraćanja kreditnih sredstava, tako i ostvarenih efekata zapošljavanja. U 2007. godini zaposleno je 914 lica sa evidencije nezaposlenih u službama za zapošljavanje. U skladu sa zaključenim ugovorima između banke i pravnih lica, nezaposlena lica se skidaju sa evidencije nezaposlenih na period otplate kredita, odnosno 5 godina.

Uvidom u potpisani Ugovor o formiranju namjenskog depozita i Aneksa Ugovora o formiranju namjenskog depozita, zaključenim između Zavoda i Investicijske banke FBiH, smatramo da se pojedine odredbe ugovora i Aneksa ugovora trebaju preispitati, posebno u dijelu plaćanja- regresiranja za smanjenje rizika Banke, jednokratno 2% iznosa plasiranog kredita, iako je rizik banke minimalan iz razloga što Zavod kod banke ima namjenski depozit, koji služi kao garancija za plasmane za revolving kredite. Isto tako smatramo da treba preispitati odredbu Ugovora kojim je regulisano da se na sredstva depozita kod Investicijske banke FBiH ne vrši obračun kamata, kao i da se naknade koje plaća Zavod kod realizacije revolving linije putem Investicijske banke FBiH plaćaju iz namjenskog depozita. Smatramo da se naknade koje plaća Zavod kod realizacije revolving linije putem Investicijske banke Federacije BiH, ne bi trebale plaćati iz namjenskog depozita, već iz drugih sredstava Zavoda, tako da ne dolazi do smanjenja namjenskog depozita po navedenom osnovu. Ukupno plaćena bankarska naknada Investicijskoj banci FBiH u 2007. godini, iznosi 52.756 KM, dok je za regresiranje od rizika plaćeno 175.430 KM.

Potrebno je da Zavod zajedno sa Investicijskom bankom FBiH preispita pojedine odredbe Ugovora o formiranju namjenskog depozita.

5.8 Ostali nalazi

Uvidom u dokumentaciju vezanu za evidentiranje troškove nastalih po osnovu nabavke toplih i hladnih napitaka za potrebe bifea, utvrdili smo da se evidentiranje nabavke istih vrši na poziciji kratkoročnih potraživanja. Potraživanja se zatvaraju jednim dijelom naplatom od radnika, putem obustave na plaću, a drugim dijelom terećenjem troškova reprezentacije. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, definisano je da se nabavka evidentira na teret rashoda, a njihovo uporedno iskazivanje se vrši i na zalihama. Obzirom da Zavod nije knjigovodstveno iskazao nabavku toplih i hladnih napitaka na poziciji rashoda, osim za dio koji se odnosi na izdatke za reprezentaciju, potrebno je vršiti knjigovodstveno evidentiranje u skladu sa navedenim Pravilnikom.

Takoder, uvidom u knjigovodstvenu evidenciju, utvrdili smo da se evidentiranje troškova plaća i naknada plaća, zatim nabavke kancelarijskog materijala i tekućeg održavanja nije vršilo na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, odnosno pojedini podaci nisu evidentirani na propisanim analitičkim kontima iz Kontnog plana za svaku vrstu troška.

Knjigovodstveno evidentiranje troškova vršiti na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

5.9 IT Izveštaj

Jedinstveni informacioni sistem (EPIS) razvijen za podršku poslovnom procesu evidencija o nezaposlenim licima je kompleksan sistem distribuiranih relacionih baza instaliranih u klijent server mrežama po općinskim biroima za zapošljavanje u FBiH. Baze sa obrađenim podacima se tehnikom replikacije prenose putem komunikacijskih linija na tri nivoa: u zajedničku bazu kantonalnih službi za zapošljavanje, a zatim u bazu u Zavodu i na kraju u Agenciju za zapošljavanje BiH.

Dio softverskog rješenja EPIS-a je i modul za podršku procesu obračuna naknada korisnicima prava po osnovu nezaposlenosti koji se još ne koristi.

EPIS je implementiran i koristi se u 6 kantonalnih službi za zapošljavanje, a u Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona testno.

Neimplementacija EPIS-a u svim kantonalnim službama za zapošljavanje čini nesvrshodnom prezentacijom nekompletnih podataka o nezaposlenim licima FBiH na web portalu Zavoda.

U periodu od prethodne revizije nije vršena implementacija EPIS-a u preostalim kantonalnim službama za zapošljavanje odnosno pripadajućim biroima u FBiH, osim u Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona testno.

Preduzete su aktivnosti na otklanjanju grešaka u funkcionisanju aplikacije u kantonima u kojima je sistem implementiran. Za dalju implementaciju menadžment Zavoda je postavio uvjet uspješnu implementaciju u Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona.

U svrhu obezbijedivanja vlastite tehničke podrške sistemu EPIS, Zavod je formirao službu za IT podršku i zaposlena su dva zaposlenika za informacionu tehnologiju.

Zavod ne raspolaže tehničkom dokumentacijom EPIS-a, koja bi omogućila nastavak projekta neovisno od izvođača (izvorni kod aplikacije i ostala tehnička uputstva, a sporna je validnost licenci za dio sistemskog softvera i uredski paket).

Pošto projekat implementacije EPIS-a traje četiri godine i nije završen, u međuvremenu je došlo do promjena u korisničkim zahtjevima, napretka u tehnologiji, istekli su garantni rokovi za dio implementiranog softvera i hardvera, menadžment Zavoda je preduzeo aktivnosti na obezbijedenju stručne procjene funkcionalnog, finansijskog i pravnog statusa projekta EPIS.

Naglašavamo da je infrastruktura sistema EPIS kompleksna i uključuje značajan broj učesnika koji na različit način i za različite svrhe pristupaju podacima i sistemu, te smatramo da treba značajnu pažnju posvetiti sistemu sigurnosti sistema

Poduzimati daljnje aktivnosti na obezbijedenju nezavisne stručne procjene stanja projekta EPIS koje bi predstavljale osnov za donošenje odluka o nastavku implementacije, rješavanju spornih pitanja sa izvođačima po osnovu ugovora zaključenih u toku 2004. i 2005. godine, kao i dalje podrške IT razvoja.

Preporučujemo izradu sigurnosne IT strategije, politika, standarda, pravilnika i procedura u svrhu obezbijedenja osnovnih principa sigurnosti informacija (integriteta, dostupnosti, tajnosti).

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalni zavod za zapošljavanje dopisom broj 04-14-1852/08 od 18.06.2008. godine pismeno se očitovao na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2007. godinu.. U dostavljenom očitovanju date su primjedbe i obrazloženja vezano za dio nalaza u naprijed navedenom Nacrtu izvještaja. Dio datih primjedbi koje su uvažene inkorporirane su u konačni Izvještaj.

Direktor
Sektora za finansijsku reviziju
zavoda, fondova, općina i agencija
Anica Pudar, dipl.oec.

Vođa tima
Admir Džumhur, viši revizor, dipl.oec.

Član tima
Azra Delić, revizor, dipl.oec.

Prilog br. 1.

Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2007. godine

u KM

R.br.	Pozicija	Plan 2007	Povećanje i smanjenje Plana (Rebalans)	Ukupno planirana sredstva za 2007. god.	Izvršenje plana za 2007. godinu	Razlika (6-5)	Indeks (6/5 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	30.590.291	62.419.709	93.010.000	94.597.421	1.587.421	101,71
1.	Prihodi od poreza	29.637.025	1.962.975	31.600.000	33.169.524	1.569.524	104,97
2.	Neporezni prihodi	953.266	-293.266	660.000	677.897	17.897	102,71
3.	Prihodi od budžeta	-	60.750.000	60.750.000	60.750.000	-	100,00
II	Tekući izdaci	53.645.941	58.248.399	111.894.340	111.815.411	-78.929	99,93
4.	Plaće i naknade uposlenih	1.520.000	-10.500	1.509.500	1.423.364	-86.136	94,29
5.	Doprinosi poslodavca	125.000	45.000	170.000	148.651	-21.349	87,44
6.	Putni troškovi	52.000	-	52.000	27.860	-24.140	53,58
7.	Izdaci za energiju	40.000	-10.000	30.000	32.491	2.491	108,30
8.	Izdaci za komunalne usluge	39.000	-13.000	52.000	53.120	1.120	102,15
9.	Nabavka materijala	37.600	-7.600	30.000	26.780	-3.220	89,27
10.	Izdaci za usl. prevoza i gorivo	23.000	-3.000	20.000	13.332	-6.668	66,66
11.	Unajmljivanje imovine	-	--	-	-	-	-
12.	Izdaci za tekuće održavanje	30.000	-3.000	27.000	26.910	-90	99,67
13.	Bankarske usluge	313.091	343.909	657.000	515.881	-141.119	78,52
14.	Ugovorene usluge	356.000	298.900	654.900	535.571	-119.329	81,78
15.	Tekući grantovi	37.380.250	63.636.690	101.016.940	100.072.529	-944.411	99,07
III	Kapitalni izdaci	13.730.000	-6.055.000	7.675.000	8.938.902	1.263.902	116,47
IV	Sveukupno	53.645.941	58.248.399	111.894.340	111.815.411	-78.929	99,93
V	Suficit/Deficit (I-IV)				-17.217.990		
	Broj zaposlenih				46		